

e-Government - Datové schránky: přínosy a negativa

Dominik Bálint

CEVRO Institut

28. dubna 2021

Obsah

- 1.1 Představení datových schránek
- 1.2 Vlastnosti datových schránek
- 1.3 Historie datových schránek
- 1.4 Založení datové schránky
- 1.5 Přínosy datové schránky
- 1.6 Využití datové schránky
- 1.7 Negativa datové schránky

Představení datových schránek

§ 2 zákona č.300/2008 Sb.

Datová schránka

- (1) Datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k
 - a) doručování orgány veřejné moci,
 - b) provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,
 - c) dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.
- (2) Datové schránky zřizuje a spravuje Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“).

Představení datových schránek

- Pokud vystoupíme ze zákonných definic, tak se ve své podstatě jedná o elektronickou poštovní schránku.
- Slouží k efektivnější komunikaci OVM se subjektem a rovněž poskytuje možnost majiteli datové schránky jednoduše komunikovat s jinými subjekty, které mají datové schránky.
- Umožňuje rovněž autentifikaci v rámci specifických služeb e-Governmetu v případě, že subjekt nemá elektronickou identitu.¹

¹Příkladem může být portál občana.

Vlastnosti datových schránek

- Bezpečné
- Právně závazné
- Garance doručení
- Fikce doručení
- Možnost zálohování zpráv do datového trezoru

Historie datových schránek

- Datové schránky byly fakticky začleněny do českého právního řádu a online prostředí prvního července 2009.
- Zavedeny zákonem č. 300/2008 Sb. zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.
- Několikrát novelizovány, naposledy zákonem č. 12/2020 Sb.²
- Od novely 190/2009 Sb., která vstoupila v účinnost 1.1.2010 je možné používat datovou schránku rovněž pro komunikaci mezi právníckými a fyzickými osobami.³

²12/2020 Sb. Zákon o právu na digitální služby a o změně některých zákonů.

³190/2009 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Založení datové schránky teorie

Zřízení datové schránky je:

1. povinné ze zákona, nebo⁴
2. možné na žádost.⁵

Povinné zřízení datové schránky

"(1) Datovou schránku právnické osoby zřídí ministerstvo bezplatně ... bezodkladně po jejím vzniku ... poté, co obdrží informaci o jejím zapsání do obchodního rejstříku."

Zřízení datové schránky na žádost

"(1) Datovou schránku (podnikající) fyzické osoby zřídí ministerstvo bezplatně na žádost fyzické osobě ... do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti."

⁴ 300/2008 Sb. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. [cs](#), §5.

⁵ Tamtéž, §3 a §5

Založení datové schránky v praxi

1. Založení datové schránky tedy může být **povinné**, nebo **dobrovolné**, jak na to ale v praxi?
2. V případě, že se na Vás vztahuje **povinné** zřízení - není co řešit Ministerstvo vnitra jí zřídí za Vás.
3. V případě **dobrovolného** zřízení je třeba datovou schránku založit, respektive požádat o její založení - v tomto případě ale zákonodárce vyšel občanům vstříc a umožnil jednoduché založení:
 - 3.1 pomocí elektronické identity,
 - 3.2 prostřednictvím jakéhokoliv Czech POINTu,
 - 3.3 v případě nutnosti - doručením Ministerstvu vnitra.
4. Doba založení je úměrná pouze frontě na Czech POINTu, samotná žádost již je vyřízena u přepážky během **pár minut**.

Přínosy datové schránky

1. Datová schránka a komunikace je zdarma
2. Rychlejší komunikace jak s úřady, tak i s PO a FO
3. Člověk není omezen otevírací dobou úřadů a může tak komunikovat kdykoliv a odkudkoliv
4. Zpráva úřadu se považuje za doručenou okamžikem doručení do datové schránky úřadu - tedy prakticky okamžitě, není se tak třeba bát prošvihnutí termínů⁶
5. Prostřednictvím datové schránky lze doručovat dokumenty do vlastních rukou⁷

⁶ Výhody datových schránek - Datové schránky.info. URL: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/vyhody-datovych-schranek> (cit. 28. 04. 2021).

⁷ 300/2008 Sb. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, §17 odstavec 6.

Využití datové schránky

1. Požádání o vydání osobních dokladů
2. Možnost podávat daňové přiznání online
3. Možnost komunikace se zdravotní pojišťovnou
4. Možnost komunikace s Českou správou sociálního zabezpečení
5. Možnost komunikace s Katastrálním úřadem společně s možnostmi vést řízení prostřednictvím datové schránky
6. Možnost požádání o výpisy z ISVS⁸

⁸ *Možnosti využití datové schránky - Datové schránky.info*. URL: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/moznosti-vyuziti-datove-schranky> (cit. 28. 04. 2021).

Negativa datové schránky

1. Povinnost datovou schránku vybírat
2. Potřeba komunikovat s daňovým úřadem prostřednictvím datové schránky⁹
3. Fikce doručení - po 10 dnech se stav zprávy změní na doručené
4. Pokud není využit datový trezor, zprávy se po 90 dnech mažou¹⁰

⁹ 280/2009 Sb. Daňový řád. [cs](#), §72 odstavec 6.

¹⁰ *Datové schránky*. URL: <https://www.mojedatovaschranka.cz/static/ISDS/help/page3.html> (cit. 28. 04. 2021).

Zdroje

12/2020 Sb. Zákon o právu na digitální služby a o změně některých zákonů.

190/2009 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

280/2009 Sb. Daňový řád. **cs.**

300/2008 Sb. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. **cs.**

Datové schránky. URL:
<https://www.mojedatovaschranka.cz/static/ISDS/help/page3.html> (cit. 28. 04. 2021).

Možnosti využití datové schránky - Datové schránky.info. URL:
<https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/moznosti-vyuziti-datove-schranky> (cit. 28. 04. 2021).

Výhody datových schránek - Datové schránky.info. URL:
<https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/vyhody-datovych-schranek> (cit. 28. 04. 2021).